

Kunnskapsdepartementet

Vår ref: (Oppgis ved svar)
2012/1077-3

Deres ref:

Dato
03.05.2012

OVERSENDELSBREV

HØRINGSUTTALELSE NOU 2012:1 "TIL BARNAS BESTE"

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Ullensaker kommune. Saken ble behandlet i Hovedutvalget for skole, barnehage og kultur 25.april 2012.

Med hilsen

Bente Hofsløkken
barnehagefaglig rådgiver
Direkte telefonnr: 66108217

Besøksadresse
Rådhuset, Furusetgt. 12
2050 JESSHEIM
Servicetorget
Åpningstid: 08.00-15.30

Postadresse
Postboks 470,
2051 JESSHEIM

Telefon
66 10 80 00
Telefaks
66108001

Bankkonto - kommunen
6208 06 11000
Bankkonto - skatt
6345 06 02355

Org.nr.
933 649 768

E-post
postmottak@ullensaker.kommune.no
Internett:
www.ullensaker.kommune.no

SAKSUTSKRIFT

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
39/12	Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur	25.04.2012

HØRINGSUTTALELSE - NOU 1212:1 "TIL BARNAS BESTE" - NY BARNEHAGELOV

Vedtak

Ullensaker kommune støtter forslaget til ny barnehagelov med uttalelse til hvert kapitel i loven, slik det går fram av saksframlegget.

Rett utskrift

Reidun J. Hagen
Konsulent

Sendt:

- Saksbehandler til videre forføyning

Saksprotokoll i Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur - 25.04.2012

Behandling

Av 11 representanter var 11 tilstede medregnet møtende vararepresentanter.

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

RÅDMANNENS INNSTILLING

Ullensaker kommune støtter forslaget til ny barnehagelov med uttalelse til hvert kapitel i loven, slik det går fram av saksframlegget.

Ullensaker, 20.03.2012

Arne Bruknapp
rådmann

Saksbehandler: Bente Hofsløkken
Vedlegg: 1. Varsel om høring fra Kunnskapsdepartementet
2. Gjeldende barnehagelov
3. Forslag til ny barnehagelov
Saksdokumenter: NOU 2012:1 "Til barnas beste".

SAKEN GJELDER

Barnehageutvalget som har utarbeidet forslaget til ny barnehagelov ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 25.juni 2010, og har vært ledet av Kjell Erik Øie som til daglig er programdirektør i Plan Norge.

Utvalget leverte 16. januar 2012 sin innstilling til ny barnehagelov i NOU 2012:1 «Til barnas beste – ny lovgivning for barnehagene». Kunnskapsdepartementet sendte lovforslaget på høring 6. februar 2012 med høringsfrist 4. mai 2012.

Utvalget har hatt 13 representanter, alle tilknyttet barnehagesektoren i ulike roller. Utvalget har hatt som oppgave å vurdere gjeldende barnehagelov med forskrifter som styringsverktøy tilpasset dagens og framtidens barnehagesektor. Utvalget skulle foreslå eventuelle nødvendige endringer i regelverk.

Det har vært omfattende endringer i barnehagesektoren de siste årene, spesielt ved innføring av en rammefinansiert sektor fra 1.januar 2011. Det er i dag store variasjoner i barnehagetilbudet landet sett under ett. For å sikre at styringsverktøyet er godt nok tilpasset dagens og framtidens barnehagesektor, har utvalget utarbeidet et fullstendig forslag til ny barnehagelov.

Det framgår av utvalgets mandat at følgende forhold ikke skal vurderes:

- Barnehagens formål (§1) og innhold (§2), herunder rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Innholdet i retten til barnehageplass.
- Økonomisk likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Utvalget foreslår en sterkere regulering på de områdene som fremstår som særlig kritiske for å sikre likeverdighet og høy kvalitet i sektoren. Utvalget har samtidig hatt et særlig fokus på å ivareta kommunenes frihet til å kunne utvikle gode tilbud med barnas og brukernes behov i fokus. Utvalget har lagt særlig vekt på hensynet til barnas beste. Det er utvalgets vurdering at endringene i sektoren de siste årene har skapt behov for en grundig gjennomgang av regelverket. Utvalget har fulgt opp sine vurderinger med et forslag til ny barnehagelov som er mer omfattende enn gjeldende lov. Lovforslaget har 59 paragrafer mot gjeldende lov med 26 paragrafer. Lovforslaget kan ikke uten videre sammenlignes med gjeldende lov da innholdet på flere områder krysser tidligere lovparagrafer og blander tekst fra tidligere lov og forskrift.

Ullensaker kommune har vært involvert i prosessen tidligere ved at Øieutvalget besøkte kommunen 11.05.2011 der følgende forhold i gjeldende barnehagelov ble diskutert:

1. Barnehagesituasjonen i Ullensaker, herunder organisering og andel private barnehager.
2. Forvaltningsoppgaver i henhold til gjeldende lovverk, herunder tilsynsrollen.
3. Bemanning – rekruttering
4. Barn med spesielle behov
5. Kapasitet – opptak

6. Ny finansieringsordning

Kommunaldirektør, enhetsleder kommunale barnehager og barnehagefaglig rådgiver deltok i møtet.

Kunnskapsdepartementet ber om at høringsinstansene kommer med sine høringsuttalelser innen 4. mai 2012. I merknadene bes det om at det refereres til kapitler og avsnitt.

VURDERINGER/DRØFTINGER

Utredningen tar for seg gjeldende rett sett i lys av den historiske utviklingen, og påpeker regulerbare faktorer som påvirker kvaliteten i barnehagene. Det blir redegjort for kjennetegn ved dagens barnehagesektor, og for tilstand og utfordringer på områder som anses sentrale for å kunne oppfylle målet om likeverdig barnehage tilbud av god kvalitet. Videre tar utredningen for seg følgende punkter:

- Barn og foreldres rettigheter
- Utfordringer rundt tilsyn med barnehager
- Barnehageeiers plikter og ansvar
- Bestemmelser for å sikre kvalitet
- Vurderinger rundt familiebarnehager
- Barn med spesielle behov
- Utdanning, kompetanseutvikling og forskning
- Økonomiske og administrative konsekvenser
- Forlag om ny lov for barnehager med merknader

Utvalget viser i utredningen til sentral forskning på barnehageområdet og påpeker blant annet at forskning viser at gode barnehager har:

- Stabilt personale med kunnskap om:
  1. Barns behov og utvikling
  2. Barndommens egenverdi
  3. Barnehagens samfunnsmandat
  4. Lek, omsorg, læring og danning
  5. Samarbeid om barnets beste
- Stabile barnegrupper som ikke er for store
- Fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og utvikling
- Godt og nært samarbeid med barnets foreldre.

Utvalget omtaler også likeverdig finansiering av private og kommunale barnehager. Utvalget understreker i utredningen at likeverdig finansiering av kommunale og ikke-kommunale barnehager vil være en milepæl i barnehagepolitikken, og at bestemmelsene da i større grad må knyttes opp mot kvalitetskrav til barnehage tilbudet og det samfunnsoppdraget barnehagene skal løse. Likeverdige vilkår for barn, foreldre og ansatte må være utgangspunktet for hva lov og forskrifter skal regulere. Ved likeverdig finansiering er det ikke lenger grunner for ikke å stille krav om likeverdige forhold også for de ansatte.

Tiltakene som er foreslått i utredningen er beregnet å ville koste ca. 2,6 milliarder kroner (Kilde: Utdanningsforbundet) Rammetilskuddet fra stat til kommune bør derfor økes tilsvarende hvis tiltakene skal gjennomføres.

Hovedpunkter i forslag til ny barnehagelov

Med bakgrunn i at det ikke direkte kan sammenligne innholdet i lovforslaget med gjeldende lov, vil hver del i den nye lovteksten få sin omtale sett i forhold til gjeldende lov. Lovforslaget er delt inn i følgende kapittel:

1. Barnehagens formål og innhold
2. Barns rettigheter
3. Foreldreråd og samarbeidsutvalg
4. Barnehageeiers ansvar og oppgaver
5. Lokal barnehagemyndighets ansvar og oppgaver
6. Fylkesmannens ansvar og oppgaver
7. Bestemmelser om barnehagens personale, mv.
8. Familiebarnehager
9. Spesialpedagogisk hjelp
10. Forskjellige bestemmelser
11. Ikrafttredelse og endring i andre lover

1. Barnehagens formål og innhold - §§ 1-4:

Innholdsmessig liten endring fra gjeldende lov. Denne delen av lovforslaget ble sist endret 18.juni 2010 med virkedato 1.august.2010.

2. Barns rettigheter - §§5-10.

- Hensynet til barnets beste forsterkes og lovfestes: Ny bestemmelse som innebærer at loven må praktiseres slik at den sikrer og fremmer barnas helse, utvikling, trygghet og omsorg, samt ivaretagelsen av barnehagens øvrige formål. Hensynet til barnets beste skal være ivare tatt ved planlegging, bygging, tilrettelegging og drift av barnehagen. Barnehagemyndigheten skal også ivareta hensynet til barnets beste ved myndighetsutøvelsen.
- Barns rett til plass videreføres: I dag er det kommunens ansvar at barns rett til plass ble oppfylt. Ikke-kommunale barnehager er ikke pålagt å ha dette opptakskriteriet i sine vedtekter. Forslaget om endringer i ny lov sier at retten skal oppfylles av alle barnehager. Nå er det barnet som har retten og barnehagene som skal oppfylle denne uansett om barnehagen er kommunal eller ikke.
- Barn med nedsatt funksjonsevne og barn med barnevernstiltak får fortrinnsrett til ønsket barnehage uansett alder. Barnehageretten er innenfor den kommune som barnet bor i.
- Barn gis rett til et godt fysisk og psykososialt miljø: Bestemmelsene gir alle barn rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og barnas leke-, omsorgs- og læringsmiljø. Dette innebærer at barnehagen ved etterlevelsen av denne bestemmelsen både må ta hensyn til enkelte barn, barnegruppen og forholdene ved det samlede barnemiljøet.
- Lovbestemmelse om barnehagens areal: Skjønnsmessig bestemmelse som sier at barnehagen har plikt til å ha et «trygt og pedagogisk forsvarlig areal inne og ute». Det er et grunnvilkår for både inne og utearealet at det er «forsvarlig.» Hva som er trygt og pedagogisk forsvarlig i lovens forstand, kan endres over tid i samsvar med eksisterende kunnskap og innsikt om barndom og barns behov. Gjeldende lov har egen veileder som gir råd i forhold til praksis ved godkjenning av barnehager og det vil

fortsatt være behov for forskrift og/eller veileder i forhold til godkjenning av ordinære barnehager.

- Barn gis rett til å tilhøre en barnegruppe og loven omtaler barnegruppens størrelse. Med «barne-gruppe» menes en gruppe som er stabil og består av et avgrenset antall barn som en pedagogisk leder og en personalgruppe har ansvar for. Bestemmelsen sier ikke noe om antall barn i barnegruppen, men sier at den skal være trygg og pedagogisk forsvarlig ut fra barnas alder og forutsetninger. Organiseringen må ivareta barnas behov for forutsigbarhet og tilhørighet til en barnegruppe og tilknytning til voksne.
- Avklaring om at barn kan regnes som over 3 år fra og med det halvåret de fyller 3 år.

Foreldres rettigheter styrkes:

Utvalget mener foreldre i dag har noe mangelfulle muligheter til å bidra til endringer av forhold de ikke er fornøyd med, eventuelt å kunne påklage lovbrudd, og foreslår å styrke foreldrenes muligheter ved at:

- Foreldre/foresatte skal varsles dersom barnehagen blir klar over sider ved barnehagemiljøet som kan ha negativ virkning for barnets helse og sikkerhet.
- Det innføres klageordning i tilfeller hvor det foreligger mangler ved barnehagens miljø.
- Foreldres/foresattes ønsker skal tillegges særlig vekt ved opptaket til barnehage og ved eventuelt senere ønske om bytte av barnehage.
- Gjeldende bestemmelse om foreldrenes rett til medvirkning videreføres.

Kommentarer:

Det tas tak i og lovfestes sentrale resultater av forskning rundt dagens barnhager og barnas hverdag i barnehagen.

Det framheves at barnas beste skal stå sentralt fra barnehagene planlegges, bygges, tilrettelegges og driftes. Forslag til ny paragraf om prioritet ved opptak er tydeligere og gir barna videre rettighet enn tidligere. Det er svært viktig at barn i denne gruppen gis tilbud tidlig og så langt det er mulig, i den barnehage foreldre ønsker. Dette er en gruppe barn som oftest har godt utbytte av tidlig stimulering og oppfølging i nært samarbeid med barnas hjem. Det er positivt at foreldremedvirkning, bedre informasjon til foreldre/foresatte fra barnehageeier og klagerett blir nedfelt i lovforslaget.

Foreldrenes/foresattes ønsker skal tas på alvor og at eventuelle klager skal behandles forsvarlig. Det bør følge en forskrift eller veileder til dette punktet da private barnehager ikke er underlagt forvaltningslovens bestemmelser.

Uttalelse:

Ullensaker kommune støtter endringene i følgende paragrafer i forslag til ny lov:

- §5 – Det skal legges avgjørende vekt på barns beste.
- §6 – Barns rett til plass i barnehage, herunder presiseres spesielt barns rett til plass både i kommunale og ikke-kommunale barnehager.
- §§ 8, 9 og 10 – Barnas rett til godt fysisk og psykososialt barnehagemiljø. Paragrafene bør utdypes nærmere i egen forskrift/veileder.

3. Foreldreråd og samarbeidsutvalg - §§11-12.

Paragrafene er tilnærmet uendret i forhold til gjeldende lov.

4. Barnehageeiers ansvar og oppgaver - §§13 – 16.

Mye er likt de krav som stilles i gjeldende lov.

Godkjenningsplikten opprettholdes som i gjeldende lov.

- Lovfeste eiers ansvar for at barnehagen har riktig og nødvendig kompetanse. Barnehageeier har ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse i virksomheten.

Barnehageeier skal ha et forpliktende system som gir personalet i barnehagen mulighet til å utvikle og vedlikeholde faglig og pedagogisk kunnskap.

- Lovfeste krav om forsvarlig system/internkontroll i den enkelte barnehage. Kravet om forsvarlig system har to formål:
  1. For det første skal systemet sikre etterlevelse av barnehagelovens krav.
  2. For det andre vil det medføre en styrking og målretting av tilsynet med barnehagemyndigheten ved at tilsynet kan rettes mot praksis i stedet for å granske enkeltsaker.
- Barnehagens godkjente leke- og oppholdsareal inne og ute skal fremgå av vedtektene.

Kommentar:

Det er en svært viktig presisering at eier har ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse i sin personalgruppe samt et system for å følge opp at lovens krav følges. Det vil være nødvendig at dette kapittel nedfelles i forskrift som sier mer om dette. Hvis en barnehageeier ønsker å gi et spesielt tilbud i sin barnehage og foreldre samtykker til dette og den kostnad det medfører, bør det være mulig å gjennomføre slike tiltak. Dette må forutsette at kommunen har flere tilbud det kan søkes til.

Uttalelse:

Ullensaker kommune støtter endringene i §§13 - 16 i forslag til ny lov.

5. Lokal barnehagemyndighets ansvar og oppgaver - §§17 – 27.

For å sikre barnehager med høy kvalitet, i samsvar med loven og til barnets beste foreslår utvalget:

- Lovfester krav om forsvarlig system knyttet til kommunens myndighetsutøvelse.
- Ved godkjenning av barnehager kan kommunen legge vekt på barnehageeiers egnethet.
- Lovfesting av krav om at kommunens skal sørge for å ha tilgang til barnehagefaglig kompetanse over barnehagenivå.
- Lovfesting av krav om å utarbeide rutiner for samarbeid og kunnskapsutveksling mellom barnehage, barnevern, helsestasjon, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og andre instanser som er relevante for å bidra til barnehagens forebyggende og helsefremmende funksjon.

Utvalget mener at barn skal kunne gå i barnehage uansett foreldrenes økonomiske situasjon og foreslår:

- Dagens regler om søskenmoderasjon videreføres.
- Det lovfestes et krav om at alle kommuner skal ha inntektsgraderte betalingssatser.
- Flertallet i komiteen ønsker å fjerne retten til å gå utover makspris.

Spesielt om tilsyn:

Utvalget har vært delt i synet på hvem som skal føre tilsyn med barnehagene. Dette handler om utfordringer knyttet til kommunens dobbeltrolle som barnehageeier og barnehagemyndighet. Ved at kommunen både er eier av barnehager, og har ansvar for finansieringen av alle barnehagene i kommunen, vil det både prinsipielt og i enkeltsaker kunne oppstå diskusjoner om habilitet knyttet til myndighetsoppgavene. Det ovennevnte, og særlig forholdet at kommunen også er eier av barnehager, har vært brukt som argument for at tilsynsansvaret bør legges til et annet forvaltningsnivå enn kommunen. Utvalget har i denne forbindelse vurdert ulike alternative modeller for tilsyn med barnehagesektoren, og ser fordeler og ulemper ved ulike løsninger.

- Flertallet foreslår at kommunen fortsetter å ha ansvar for tilsyn med den enkelte barnehage, men stiller krav til organisering og legitimitet. Mindretallet foreslår at det opprettes et eget statlig tilsyn.
- Fylkesmannen som har ansvar for tilsyn med kommunen, gis igjen adgang til å føre tilsyn med enkeltbarnehager. Dette kan for eksempel gjøre seg gjeldende der foreldre, foreldreråd, samarbeidsutvalg eller andre ikke finner kommunens tilsyn tilfredsstillende. Det kan også være et særlig tilfelle at kommunen ber om bistand til tilsyn som følge av særskilte krav til kompetanse, eller for å avhjelpe særlige problemstillinger knyttet til kommunens dobbeltrolle.
- Tilsynsorganet kan vedta reduksjon i foreldrebetaling som et virkemiddel mellom pålegg og stenging.
- Det foreslås lovfestet plikt til å offentliggjøre tilsynsrapporter.

Kommentar:

Vår kommune har kommet langt i forhold til oppfølging av barnehagemyndighetens oppgaver og har barnehagefaglig kompetanse i barnehageadministrasjonen over barnehagenivå. Det er utarbeidet plan for myndighetens arbeidsoppgaver. Det er fortsatt en vei å gå i forhold til samarbeid med andre instanser i kommunen.

Det arbeides med å utarbeide rutiner for alle områder som barnehagemyndigheten arbeider med.

Uttalelse:

- Ullensaker kommune støtter endringene i §§17 – 22 og 24 – 27 i forslag til ny lov.
- Til §23:
Ullensaker kommune foreslår at gjeldende forskrift om foreldrebetaling i barnehager §4 videreføres slik at det i enkelte, spesielle tilfeller er mulig å gå utover makspris når foreldrerådet samtykker til dette og kommunen har flere tilbud som foreldre/foresatte kan søke.

6. Fylkesmannens ansvar og oppgaver §§28 – 30

- Fylkesmannen er veileder både for kommune og barnehageeiere.
- Fylkesmannen fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet.
- De kan pålegge rettelser hvis loven brytes både ute i enkeltbarnehager og kommuner.
- Vedta midlertidig eller varig stenging av barnehager der pålegg ikke rettes.
- De er klageinstans for vedtak fattet etter loven.

Kommentar:

Fylkesmannens rolle virker uforandret i forhold til dagens praksis. Det er foreslått noe sterkere føringer i forhold til tilsynsoppgaven. Det er foreslått at Fylkesmannen av særlige grunner kan føre tilsyn med at en enkelt barnehage blir drevet i samsvar med lov og forskrift etter samme føringer som er foreslått for kommunens tilsynsansvar i ny §27.

Uttalelse:

Til §29:

Ullensaker kommune støtter Fylkesmannens mulighet til å føre tilsyn med den enkelte barnehage der de ser at dette kan være nødvendig.

7. Bestemmelser om barnehagens personale, mv. §§ 31 - 35:

Utvalget har merket seg at forskning viser at tilstrekkelig grunnbemanning og pedagogisk bemanning er viktige nøkkelfaktorer for kvalitet i barnehagen og foreslår:

- Regulering av grunnbemanning: Flertallet foreslår lovfestet bemanningskrav 1:3 når barna er under 3 år, og 1:6 når barna er over 3 år. I merknad til lovteksten står det også at: «Særlige forhold som for eksempel barn med nedsatt funksjonsevne eller mange minoritetspråklige barn kan gi behov for ytterligere bemanning».
- Økt pedagogtetthet: Flertallet foreslår at det over tid (fra 2020), innføres lovfestet krav om en førskolelærer pr. 6 barn under 3 år og pr. 12 barn over 3 år. Dette vil i praksis si 50 % førskolelærere. Andelen pedagoger skal regnes på barnehagenivå. Dette innebærer at det på avdelings- eller gruppenivå kan være en annen fordeling mellom pedagoger og andre ansatte. Dette er for å forhindre uheldige konsekvenser for små grupper og avdelinger,
- Krav om fagarbeiderkompetanse: Flertallet foreslår lovfestet krav i grunnbemanningen om 25 % barne- og ungdomsarbeidere innen 2020.
- Bestemmelsen om dispensasjon fra norm om pedagogisk bemanning, og adgang til å innvilge varige dispensasjoner fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder, foreslås fjernet. Det vil fortsatt være adgang til å søke midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogiske ledere.
- Krav om politiattest for ansatte som i tillegg til å omfatte seksuelle lovbrudd, også skal omfatte andre alvorlige lovbrudd som volds-, rans- og narkotikalovbrudd.
- Et mindretall foreslår bemanningskrav på 1:2 for barn under 3 år og 1:5 for barn over 3 år,
- Et mindretall foreslår at 40% av bemanningen skal være førskolelærere.

Utdanning og kompetansetiltak:

- Styrke førskolelærerutdanninger og fagutdanningen.
- Legge til rette for at førskolelærere kan ta master- og doktorgrad
- Krav til eier om forpliktende system for etter- og videreutdanning.
- Eget program for barnehageforskning under NFR / vurdere behov for et senter for barnehageforskning.

Kommentar:

Det er svært viktig at det brukes kvalitetskrav som er konkrete og spesifiserte. Gjeldende lov bruker begreper som tilstrekkelig og tilfredsstillende. Dette er svært vanskelige begreper å forholde seg til for eier og tilsynsmyndighet. Forslag til ny lov varsler en overgangsordning mot 2020, men med klare føringer for antall personalet, kompetanse og sammensetning. Vedr. politiattest: Det virker positivt at personer som har utført andre alvorlige lovbrudd også utestenges fra å arbeide i barnehage.

Uttalelse:

Ullensaker kommune ser positivt på alle nye og endrede kvalitetskrav i kap.VII og støtter en gradvis opptrapping mot 50% pedagogdekning i 2020, som en ønsket grunnbemanning. Tiltakene forutsetter økt rammetilskudd fra staten. Det forutsettes at økte utgifter dekkes av økt statlig tilskudd.

8. Familiebarnehager §§36 - 39:

- Innskjerpning av krav om pedagogisk veiledning fra 30 barn til maksimalt 12 barn under 3 år, og 20 barn over 3 år
- Fjerne adgang til å godkjenne ubebodde lokaler
- Fjerne adgang til å godkjenne doble grupper
- Fjerne muligheten til å godkjenne enkeltstående hjem ved at flere hjem må samarbeide eller at et hjem knyttes opp mot ordinær barnehage.
- Fjerne adgang til dispensasjon fra utdanningskravet til pedagogisk veileder

- Kommunen kan ta ansvar for å sørge for pedagogisk veiledning dersom familiebarnehagen ikke får ansatt veileder

Kommentar:

Kravene til etablering og drift av familiebarnehager innskjerpes. Kvaliteten på familiebarnehager varierer i dag svært mye. Det har i lengre tid vært vanskelig å få veileder med førskolelærerbakgrunn. Bare ca. 1/2 av familiebarnehagene i vår kommune har godkjent veileder. Stillinger har stått ubesatt i mange år og det er midlertidig tilsatt en veileder med dispensasjon fra utdanningskravet. Ullensaker har ikke gitt varige dispensasjoner for veiledere i familiebarnehager siden før 2005. Skal kommunen avhjelpe behovet for veiledere i familiebarnehager, må dette være en tjeneste familiebarnehager uten veileder, forplikter seg til å kjøpe for å kunne motta tilskudd og kalle seg en pedagogisk virksomhet.

Uttalelse:

Ullensaker kommune støtter nye og endrede kvalitetskrav for familiebarnehager i kap.VIII.

9. Spesialpedagogisk hjelp §§40 - 50:

- Overføring av opplæringslovens § 5-7 som sikrer barn rett til vurdering og til spesialpedagogisk hjelp ved behov.
- Overføre de saksbehandlingsregler som ligger i opplæringslovens § 5-7 til barnehageloven
- Lovfeste at vedtak om spesialpedagogisk hjelp følger barnet fra en kommune til en annen
- Innføre plikt for PP-tjenesten til å hjelpe barnehagene i arbeidet med kompetanse og organisasjonsutvikling (tilsvarende skolen)
- Innføre plikt for barnehagene til å delta i samarbeid om individuell plan
- Kommunen skal sørge for spesialpedagogisk hjelp og tegnspråkopplæring i barnehagen.
- Kommunen skal tilrettelegge for barn med nedsatt funksjonsevne.

Kommentar:

Overgangen er varslet tidligere. Dette er helt nytt og må følges opp med egen forskrift og veileder. Dette stiller store krav til korrekt saksbehandling som har stor betydning for de barna dette gjelder og deres framtid. PP-tjenestens rolle er foreslått styrket for å forebygge vansker i barnehagen som senere kan føre til at barn må ha styrket bistand i skolen. Dette vil føre til en økt arbeidsmengde for PP-tjenesten.

Uttalelse:

Ullensaker kommune støtter overgang fra opplæringsloven til Barnehageloven beskrevet i kap.IX. Dette forutsetter en forskrift/veileder som følger opp kapitlet og gir gode presiseringer. Det sees positivt på at det innføres plikt for PP-tjenesten til å bistå barnehagene med kompetanse og organisasjonsutvikling. Kommunene må få støtte fra staten til å øke rammene ved PP-tjenesten for å bistå barnehagene slik forslaget beskriver.

10 Forskjellige bestemmelser §§51 – 56

Dette kapitel inneholder følgende §§:

51. Taushetsplikt
52. Opplysningsplikt til sosialtjenesten
53. Opplysningsplikt til barnevernstjeneste
54. Helsekontroll av barn og personale
56. Øvingsopplæring

Kommentar:

Det er ingen endringer av betydning i disse paragrafene.

KONKLUSJON

Forslag til ny lov inneholder bestemmelser som øker kvaliteten på det tilbudet som tilbys ute i barnehagene. Mange av paragrafene tar tak i områder som har vært uklare i gjeldende lov.

De viktigste forslagene til endringer er:

- Alle tiltak i barnehagen skal sees i forhold til barns beste.
- Alle barn som fyller ett år før utgangen av august det året de søker barnehageplass skal ha rett til plass i barnehage.
- Barn med dokumenterte særskilte behov som nedsatt funksjonsevne eller barnevernstiltak skal ha fortrinnsrett til plass selv om de ikke har rett til plass p.g.a.alder.
- Kravet om personaltetthet: Flertallet i utvalget foreslår 3 barn pr. ansatt i småbarnsgrupper og 6 barn pr.ansatt i storbarnsgrupper.
- Personalets kvalifikasjoner: 50% pedagoger, minimum 80% må ha førskolelærerutdanning og maks 20% kan ha annen pedagogisk bakgrunn. Det foreslås at minimum 25% av de ansatte skal være barne-og ungdomsarbeidere. Ordningen opptrappes mot 2020 og vil gi sektoren økte utgifter.
- Krav om pedagogtetthet i ordinære barnehager: 1 førskolelærer inntil 6 barn under 3 år eller 12 barn over 3 år.
- Kommunen kan bistå familiebarnehager med veiledning. En veileder kan ha inntil 12 barn under 3 år eller inntil 20 barn når barna er over 3 år.
- Det skal ikke være mulig å gi varige dispensasjoner fra utdanningskravet i barnehager.
- Det skal ikke gjøres vedtak om midlertidige dispensasjoner i familiebarnehager.
- Spesialpedagogiske tiltak legges under barnehageloven.
- Plikt for PP-tjenesten til å bistå barnehagene med kompetanse- og organisasjonsutvikling. Dette gir PP-tjenesten økte oppgaver.

Melding om vedtak sendes:

- Sendes som høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementet.